

Maor Va'shemech Parshas Pinchas

7/22/2024

Num 27 :16

Moses spoke to יהוה, saying,

יִפְקֹד יְהוָה אֱלֹהֵי הָרוּחַת לְכָל־בָּשָׂר אִישׁ עַל־הָעֵדָה:

“Let יהוה, Source of the breath of all flesh, appoint someone over the community

אֲשֶׁר־יֵצֵא לִפְנֵיהֶם וְאֲשֶׁר יָבֹא לִפְנֵיהֶם וְאֲשֶׁר יוֹצִיאֵם וְאֲשֶׁר יָבִיאֵם
וְלֹא תִהְיֶה עֵדוּת יְהוָה כְּצֹאן אֲשֶׁר אֵין־לָהֶם רֹעֶה:

who shall go out before them and come in before them, and who shall take them out and bring them in, * so that יהוה's community may not be like sheep that have no shepherd.”

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה קַח־לְךָ אֶת־יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־נֹון אִישׁ אֲשֶׁר־רוּחַ בָּו
וְסָמַכְתָּ אֶת־יָדְךָ עָלָיו:

And יהוה answered Moses, “Single out Joshua son of Nun, an inspired man, and lay your hand upon him.

RASHI

אשר יצא לפניהם. לא כדרך מלכי האמות שיושבים בבתיהם ומשלחין את חילותיהם למלחמה, אלא כמו שעשיתי אני, שגלחתי בסיחון ובעוג, שגאמר (במדבר כ"א) "אל תירא אתו", וכדרך שעשה יהושע, שגאמר "ויגד יהושע אליו ויאמר לו הלא אתה וגו' (יהושע ה'), וכן בדרך הוא אומר (שמואל א י"ח) "כי הוא יצא וקא לפניהם" — יוצא בראש ונכנס בראש (ספרי):

ONE WHO MAY GO BEFORE THEM אשר יצא לפניהם — not as is the way of the kings of the nations who sit at home and send their armies to battle, but as "I" have done — I who fought against Sihon and against Og, as it is said, (Numbers 21:34) "Do not fear him: "[for I have delivered him into thy hand ... and thou shall do to him as thou didst unto Sihon, etc.]" and as is the way that Joshua followed, as it is said, (Joshua 5:3) "And Joshua went to him and said, Art thou for us [or for our adversaries]". And so, too, in the case of David, it says, (I Samuel 18:16) "For he went out and came in before them" — went out at their head, and came in at their head (Sifrei Bamidbar 139:2).

אלהי הרוחת. למה נאמר? אמר לפניו, רבוננו של עולם, גלוי לפניך דעתו של כל אחד ואחד, ואיננו דומין זה לזה, מנה עליהם מנהיג שיהא סובל כל אחד ואחד לפי דעתו (ילקוט שמעוני):

GOD OF THE SPIRITS [OF ALL FLESH] — Why is this expression used? (i.e., why does it not state simply בשר כל אלהי?) He said to Him: "Lord of the Universe! the personality of each person is revealed to you, and no two are alike. Appoint over them a leader who will tolerate each person according to his individual character (Midrash Tanchuma, Pinchas 10; cf. Yalkut Shimoni on Torah 776).

Tanchuma Num 11:1

A parable: To what is the matter comparable? To a king who took a wife and had a best man (*shoshevin*). Every time that the king was angry with his wife, the best man would placate *Rt. PYS. Cf. the Gk.: *peisis* or *peisa* ("persuasion"). him and the king would be reconciled. When the best man was about to die, he began to make a request of the king. He said to him, "Would you please pay attention to your wife [to be foregoing with her after I die]." The king said to him, "Instead of you charging me concerning my wife, charge my wife concerning me, that she be careful with my honor." So did the Holy One, blessed be He, as it were, say to Moses, "Instead of you charging Me (in Numb. 27:16), 'Appoint...,' charge them concerning Me, that they be diligent with My honor."

Sifre Num 139

(**Bamidbar 27:17**) "who will go out before them and who will come in before them": Not as others, who send others in the vanguard and who bring up the rear. But as Moses did, viz. (**Bamidbar 21:34**) "And the L-rd said to Moses: Do not fear him (Og, [to confront him in the vanguard]) for I have delivered him into your hand." And as Joshua did, viz. (**Joshua 5:13**) "And Joshua went up to him, and said: 'Are you for us or for our foes?'" And as Pinchas did, viz. (**Bamidbar 31:6**) "And Moses sent them to the war, a thousand of every tribe, to the war, them and Pinchas (in the vanguard) etc." (Ibid. 27:17) "who will go out before them" — at the head, viz. (**I Chronicles 11:6**) "And Yoav ben Tzeruyah went up first, and he was at the head." "who will go out before them" — in a troop. "and who will come in before them" — in a troop. "who will go out before them" — on the way. "and who will come in before them" — on the way. "and who will take them out" — in his merits. "and who will bring them back" — in his merits. "and who will take them out" — with a count. "and who will bring them back" — with a count (i.e., none missing), as it is written (**Bamidbar 31:44**) "And they said to Moses: Your servants have counted the men of war who were under our charge, and not one of us is missing." And why did they need atonement (viz. Ibid. 50)? For they had "feasted their eyes" on nakedness (i.e., on the Midianite women [viz. Ibid. 16]). (Ibid. 27:17) "And let the congregation of the L-rd not be as sheep without a shepherd": On this the tradition comments (**Song of Songs 1:7**) "Tell me

אשר יצא לפניהם אשר יוציאם ואשר יביאם – לא כדרך שאחרים עושים, שהם משלחים חיילות, והם באים לבסוף; אלא כשם שעשה משה, שנאמר ויאמר ה' אליו אל תירא אותי, וכשם שעשה יהושע, שנאמר וירץ יהושע ויאמר לו הלנו אתה אם לצרינו, וכשם שעשה פנחס, שנאמר (במדבר לא) וישלח אותם משה אלף למטה לצבא. אשר יצא לפניהם – בראש. ואשר יבוא לפניהם – בראש, שנאמר דברי הימים א יא ויעל בראשונה יואב בן צרויה ויהי לראש. אשר יצא לפניהם – בגדוד. ואשר יבוא לפניהם – בגדוד. אשר יצא לפניהם – בכרך ואשר יבא לפניהם – בכרך. אשר יוציאם – בזכיות. ואשר יביאם – בזכיותיו. אשר יוציאם – במנין. ואשר יביאם – במנין, שנאמר (במדבר לא) ויאמרו אל משה עבדיך נשאו את ראש וגו'. ולמה הוצרכו כפרה? לפי שזנו עיניהם מן הערוה: ולא תהיה עדת ה' כצאן אשר אין להם רועה – ועליו מפורש בקבלה

Degel Machaneh Ephraim, Pinchas 6

יפקוד ה' אלהי הרוחות לכל בשר איש על העדה אשר יצא לפניהם ואשר יבוא לפניה: י"ל בזה להבין מה שהזכיר בכאן דווקא אלהי הרוחות לכל בשר מה שלא אמר כן בשום מקו' והיה די לומר יפקוד ה' איש על העדה וי"ל בזה שהוצרך היה לומר זה כאן דהנה תפלת מרע"ה היה כאן שלא תהיה עדת ישראל כצאן אשר אין להם רועה והיינו שיהיה להם ראש

ומנהיג כדי שידבקו בו והוא ינהלם וידריך בדרך ישרה ושיוכל להעלות נשמותיהן בעת הצורך והנה ידוע ראשי הדור הם לפי הדור ולפי שורש נשמותיהן כן שולח השם ב"ה היודע שורש נשמות של כל ישראל תמיד בכל דור ודור ראש ומנהיג להם כפי אותו הדור וכפי מה שצריך אותו הדור בכדי שיוכל הראש הצדיק להעלות כל בני דורו לשורשן ולקרבתן לפני ה' ולכך א"א שיתמנה ראש על הדור ע"י אדם כ"א ע"י השם ב"ה שהוא מקור המקורות ונשמה לכל הנשמות ויודע שורש נשמות של כל דור ודור כן הוא שולח ראש ומנהיג להם לפי מה שצריכין וזה י"ל שרימז יפקוד ה' שאתה אלהי הרוחות לכל בשר היינו אלהים על כל הרוחות והנשמות של כל בשר ולכך לך נאה לפקוד איש על העדה גם יפקוד הוא לשון חיבור כמו דם מפקיד פקיד והיינו שהתפלל שיחבר ה' הרוחות והנשמות לכל בשר כ"א לשורשו איש על העדה היינו על ידו יעלו ויתחדו הרוחות והנשמות של כל בשר לשורשם ולכך אתה ה' צריך לפקוד ולמנות האיש הזה לפי הדור: איש על העדה היינו לא כמו שאמרו ישראל בימי שמואל הנביא תנה לנו מלך שיהיה המלך בידם רק איש על העדה שהוא יהיה עליון על העדה שכל נשמות ישראל יהיה דבוקים בו והוא יהיה כלל כל נשמות של ישראל שבאותו הדור כדי שעל ידו יוכלו לעלות ולדבק בשורשם והוא שרימז רש"י בצחות לשונו אמר לפניו רבוננו ש"ע גלוי וידוע לפניך דעתו של כל אחד ואחד היינו הדעת של כ"א ואחד שהוא לפי שורש נשמתו ואינם דומין זה לזה לכך מנה עליהם מנהיג שיהא סובל כ"א ואחד לפי דעתו היינו כנ"ל שיהיה המנהיג כלל דעת של כל ישראל ויהיו הכל כלולים בו כ"א לפי דעתו אשר יצא לפניהם היינו בתחלה יצא הוא מן הכוחות הרע ואשר יבוא לפניו היינו קודם להם יקשט עצמו לצאת מן הקליפה ולבוא אל הקדושה ואחר כך אשר יוציאם מן הקליפה ואשר יביאם אל הקדושה והבן:

Keter Shem Tov 1:5:1

**מבעש"ט ז"ל. יפקוד ה' איש אשר יוציאם ואשר
יביאם. כי ראש הדור יוכל להעלות כל הדיבורים
והסיפורים של אנשי דורו לקשר הגשמי ברוחני
כמו הנהו תרי בדחי כו' (תענית כב, א).**

וידבר משה אל ה' לאמר יפקוד ה' אלהי הרוחות לכל בשר איש על העדה אשר יצא לפניו ואשר יבא לפניו ואשר יוציאם ואשר יביאם וכו' ויאמר ה' אל משה קח לך את יהושע בן נון איש אשר רוח בו וסמכת את ידך עליו וכו' ונתת מהודך עליו וכו' ובמדרש וסמכת את ידך כמדליק מנר לנר ונתתי מהודך מהודך ולא כל הודך כמערה מכלי אל כלי. ולכאורה יש סתירה בדברים שהתחיל ואמר כמדליק מנר לנר שלא יגיע שום חסרון לנר הראשון ואח"כ אמר כמערה מכלי אל כלי ולא ימלט שאם ישפוך אדם מכלי אל כלי שלא יחסיר מכלי הראשון אך הענין הוא ע"פ מה שכתוב בכתבי האר"י ז"ל שלכל אדם מישראל יש לו שתי נפשות נפש אחת הבהמיות והיא מתלבשת בדם האדם שממנה באים כל התאויות ונפש אחת השכליות הבאה מצד המלכות דקדושה ומחויב כל איש ישראל להגביר הצורה על החומר לבל ילך אחר תאוות לבו הבאה מצד הנפש הבהמיות רק ישתדל תמיד להגביר נפש השכליות הבאה מצד מלכות דקדושה להיות יראת ה' חופף עליו כל היום לבל יטה אחר שרירות לבו וכשתיקח בחי' נפש מבחי' מלכות אז הוא כלי מוכן לקבל בחי' רוח הבאה מעולם הת"ת בחי' תורה כדי שיוכל לדבר דבורי תורה ותפלה בהתלהבות ובדביקות כמו שתרגום אונקלוס על פסוק ויהי האדם לנפש חיה לרוח ממללא ובתיקון א"ע

בבחי' רוח אז יוכל להמשיך עליו בחי' נשמה מעולם הבינה עולם הנשמות עולם התשובה ומי שזכה לבחי' זו הוא יכול להיות מנהיג ומורה דרך לעם ה' לפי מדריגתו דהיינו אם זכה לבחי' נר'ן מיצירה יכול להנהיג אנשים הפחותים ערך מעולם היצירה וכן בבריאה היוצא לנו מזה שאינו יכול להנהיג את כל בחיני' כללות נשמות ישראל עד שיזכה לבחי' נר'ן מהאצילות ולפיכך כתוב בכתבי האר"י ז"ל שבזמן הזה לא שכיח נשמות מאצילות עד שנזכה לזמן הגאולה והאיש הצדיק הדור אשר יתקן א"ע בחי' נפש רוח מאצילות וכשישראל ישיבו בתשובה שלימה אזי יכול הצדיק הזה להמשיך עליו בחי' נשמה מאצילות וזה יהי' גואל צדק והוא יורה דרך לכל כללות ישראל והצדיק אשר זכה לבחי' נשמה מאיזה עולם יש לאל ידו להאיר על צדיק אחר אשר כבר הכין את עצמו בבחי' נפש רוח אך עדיין לא בא אל בחינת נשמה יכול הצדיק הזה להאיר עליו בנשמתו ודבר זה יש ביד כל צדיק וצדיק אך ליתן לו חלק ממש מנשמתו כדי שגם הצדיק האחר יהי' לו בחי' נפש רוח נשמה זהו סכנה להצדיק הזה כי נותן לו ממש מנשמתו ויכול להיות פגם בנשמתו מזה ח"ו ולזה צריך להיות חכם גדול איך להתנהג בדבר ואעפ"כ לא יוכל להתרשל ולומר כי סכנה היא לי וירא אני לנפשי אך צריך למסור נפשו ורוחו ונשמתו בשביל אהבת ישראל כדי שגם לצדיק הזה יגיע מחלק מנשמתו וידוע כי נשמת משה